

Рале НИШАВИЋ

ЗАБОРАВЉЕНИ ГОВОР

Ратко Драгићевић: *Обурвана земља*,
»Слово« и Књижевни клуб, Краљево, 1992.

Ратко Драгићевић књижевној јавности превасходно је познат по песничкој вокацији пошто је стваралачки опус и започео песничким књигама: *С ону сйрану коже* и *Устарељен сном*; тако је Драгићевић на прави начин поетиком духа утемељио своје литерарно одређење. То књижевно одређење Ратко Драгићевић артикулише на нови начин, сериозно и дубоко преживљено, управо сада *Обурваном земљом* симболички и метафорички распреда сказ о људској погибености и разапетости између Косовине, тог невидбога и убоге човекове стварности, завичаја, пра-почетка из које све извире и којом се враћа са већом жестином; жестоко и мушки како су му то и преци чинили. А поносан је аутор на своје претке у свим преломним у свим варљивим добима, поносан је на Немањића лозу: раштркане Белопавлиће које је сам живот тако невидљиво раздесио по гудурама, удолинама и равницама. Поносан је аутор на своју Косовину коју су српски витезови населили одмах након велике погибије на Косову...

Ратко Драгићевић ово прозно ткиво напросто везе, на први мах једнолично кроз говор мудраца Живорада Белопавлића, али одвећ магично, испуњено соковима живљења и повратака уназад, у живот, историју. Аутор и када говори о новим домапајима, сусретима, љубавима, људским достигнућима, техници, технологији он то све упоређује с оним прапочетком, нетакнутим завичајним, чистим анђеоским. Ту силину он приписује свему своме и волу и јагњету и трави у башти, и воћу и јелу и свему што га окружује и веже за нешто ново и нешто старо, али мило и опипљиво... Ништа нема управо ту драж истинску коју има његова *Обурвана земља*, *најушћена Косовина*, па ни питоми Банат и плодне њиве немају оне мирисе и узнесење. Странице ове прозе обогаћене су тим више, када аутор пише директно из мозга казивача. Све то има изванредну димензију и у самом говорењу, приповедању, склопу речи, открочењу мисли.

Језик којим се аутор служи анахрон је, прастари, али овенчан патином српског огњишта и изворне духовности. Неухватљива је то

лепота која се ослобађа у тим речима и кованицама које су заувек од нас одлепргале. »Здравосвануо, через, међер, рабација, прште у хиљаду комада, вране ти мозак пошале, итд; то су само низови, бисерје полузатрпаног, готово заборављеног нашег говора, самих нас. Књига ова додирује низ тема с којима се овај аутор сучелио како смо већ рекли и у песништву; овде се Ратко Драгићевић сведочи још плодније и верујем да ће следећом књигом продубити мотиве егзистенције, живота и саме смрти као бесконачне вечности, где ауторова језичка инвенција избија у први план.